

บันทึกหน่วยการเรียนรู้

การจัดทำหน่วยเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กลุ่มสาระการเรียนรู้.....ภาษาไทย.....รายวิชา.....ภาษาไทย..๔...รหัสวิชา.....ท๒๒๑๐๒.....
 ระดับชั้น.....มัธยมศึกษาปีที่.๒.....ภาคเรียนที่.....๒.....ปีการศึกษา.....๒๕๕๕.....
 หน่วยการเรียนรู้ที่.....๓.....ชื่อหน่วยการเรียนรู้.....รื่นเรียงเพลงรำวง.....เวลา.....๖.....ชั่วโมง
 แผนการเรียนรู้ที่.....๓.....ชื่อเรื่อง.....รื่นเรียงเพลงรำวง.....เวลา.....๖.....ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด

- มาตรฐาน ท๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน
- มาตรฐาน ท๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ข้อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบตีพิมพ์รายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ
- มาตรฐาน ท๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสอย่างมี วิจารณญาณและสร้างสรรค์
- มาตรฐาน ท๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด

- ท๑.๑ ม๒/๓ อ่านหนังสือ บทความ หรือคำประพันธ์อย่างหลากหลาย และประเมินคุณค่าหรือแนวคิดที่ได้จากการอ่าน เพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต
- ท๒.๑ ม๒/๑๖ มีมารยาทในการเขียน
- ท๓.๑ ม๒/๒๑ พูดยาวนานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้า
- ท๓.๑ ม๒/๒๒ มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด
- ท๕.๑ ม.๒/๒๕ วิเคราะห์และวิจารณ์วรรณคดีวรรณกรรม และวรรณกรรมท้องถิ่นที่อ่าน พร้อมยกเหตุผลประกอบ

๒. สาระสำคัญ / ความคิดรวบยอด

การอ่านหนังสือ บทความ หรือคำประพันธ์อย่างหลากหลาย และประเมินคุณค่าหรือแนวคิดที่ได้จากการอ่าน เพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตนั้นเป็นพื้นฐานที่จำเป็นในการศึกษาหาความรู้ จึงควรฝึกฝนให้เกิดความชำนาญจนสามารถ จับใจความสำคัญในงานเขียนทุกประเภท

๓. สารการเรียนรู้

สารการเรียนรู้แกนกลาง

- การอ่านและประเมินคุณค่าหรือแนวคิดที่ได้จากการอ่าน เพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตนั้น
เป็นพื้นฐานที่จำเป็นในการศึกษาหาความรู้

ความรู้ (K)

๓. ๑ จับใจความสำคัญของเรื่อง
- ๓.๒ การแสดงความคิดเห็นเชิงวิเคราะห์ และประเมินค่าอย่างมีเหตุผล
- ๓.๓ การตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่อง

การบูรณาการ

๑. บูรณาการในกลุ่มสารการเรียนรู้ภาษาไทย คือ การอ่าน การเขียน การฟัง การดู การพูด การใช้ภาษา
หลักภาษา และ วรรณคดี และ วรรณกรรม
๒. บูรณาการในกลุ่มสารการรู้วิทยาศาสตร์ที่การคิดอย่างเป็นระบบ การวิเคราะห์เรื่องด้วยการตั้งสมมติฐาน
๓. บูรณาการในกลุ่มสารการรู้ศิลปะการออกแบบแผนผังความคิด
๔. การบูรณาการแบบสอดแทรกคุณธรรมและจริยธรรม เรื่อง ความร่วมมือในการทำกิจกรรม การตรงต่อเวลา
ความรับผิดชอบ ความสะอาด ความมีระเบียบในการทำงาน และการมีมารยาท
๕. การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- ๔.๑ ความสามารถในการคิด
 - ทักษะการคิดวิเคราะห์
 - ทักษะการคิดอย่างมีระบบ
 - ทักษะการคิดสร้างสรรค์
- ๔.๒ ความสามารถในการแก้ปัญหา
 - การประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไข้ปัญหา
- ๔.๓ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
 - กระบวนการปฏิบัติ

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)

๑. มีวินัย
๒. ใฝ่เรียนรู้
 ๑. อยู่อย่างพอเพียง
๔. รักความเป็นไทย
๕. มีจิตสาธารณะ

๖. ชิ้นงาน / ภาระงาน

- จัดทำรายงานเรื่องสืบสานประเพณีไทยร่วมใจลอยกระทงและผลการร่วางมาตรฐาน

๗. การวัดประเมินผล

๗.๑ การประเมินก่อนเรียน

- ทำแบบทดสอบก่อนเรียนหน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง รื่นเรึงเพลงร่วาง

๗.๒ การประเมินระหว่างการวัดกิจกรรมการเรียนรู้

๑. ใบงานที่ ๑.๑ เรื่อง ร่วางชวนทัศนาศนา
๒. ใบงานที่ ๑.๒ เรื่อง ร่วักษ์ประเพณีไทยร่วยเรียงไว้ในวันลอยกระทง
๓. ใบงานที่ ๑.๓ เรื่อง ค่ำกริยาในภาษาไทย
๔. ใบงานที่ ๑.๔ เรื่อง จดจำไว้คำวิเศษณ์
๕. การนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

๗.๓ การประเมินหลังเรียน

- ทำแบบทดสอบหลังเรียนหน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง รื่นเรึงเพลงร่วาง

๗.๔ การประเมินชิ้นงาน / ภาระงาน

- การประเมินผลรายงานเรื่องสืบสานประเพณีไทยร่วมใจลอยกระทงและผลการร่วางมาตรฐาน

แบบประเมินผลงานภาระงาน/ชิ้นงาน

รายงานผลการรายงานเรื่องสืบสานประเพณีไทยร่วมใจลอยกระทงและผลการร่วางมาตรฐาน

รายการประเมิน	คำอธิบายคุณภาพ/คะแนน			
	ดีเยี่ยม (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
๑. การใช้ทักษะในการจัดการ	๑.มีการบรรยายแสดงถึงการจัดระบบงานการประดิษฐ์กระทงและการร่วางมาตรฐานโดยมีการระบุนุคคลที่เป็นผู้ทำงานในงานแต่ละขั้นตอนอย่างชัดเจน ๒.มีหลักฐานประกอบครบถ้วน	มีการระบุนุคคลที่เป็นผู้ทำงานในงานแต่ละขั้นตอนอย่างชัดเจน ๒.ขาดหลักฐาน๑ขั้นตอน	มีการระบุนุคคลที่เป็นผู้ทำงานในงานแต่ละขั้นตอนอย่างชัดเจน ๒.ขาดหลักฐาน๒ขั้นตอน	มีการระบุนุคคลที่เป็นผู้ทำงานในงานแต่ละขั้นตอนอย่างชัดเจน ๒.ขาดหลักฐาน๑ขั้นตอน
๒.การใช้ทักษะกระบวนการแก้ปัญหาในการทำงาน	มีการบรรยายแสดงถึงใช้กระบวนการแก้ปัญหาในการประดิษฐ์กระทงและการร่วางมาตรฐานอย่างมีขั้นตอนดังนี้ ๑. การสังเกต ๒. การวิเคราะห์ ๓. การสร้างทางเลือก ๔. การประเมินทางเลือก	ใช้กระบวนการแก้ปัญหาขาด ๑ - ๒ ขั้นตอน	ใช้กระบวนการแก้ปัญหาขาด ๒ ขั้นตอน	ไม่ได้ใช้กระบวนการแก้ปัญหาในการประดิษฐ์กระทงและการร่วางมาตรฐาน
๓.การใช้ทักษะในการแสวงหาความรู้	มีการระบุนุถึงการใช้แหล่งเรียนรู้ในการศึกษาค้นคว้าหลักการประดิษฐ์กระทงและการร่วางมาตรฐานมากกว่า ๓ แหล่งเรียนรู้ขึ้นไป	ศึกษา ๒ แหล่งเรียนรู้	ศึกษา ๑ แหล่งเรียนรู้	ไม่มีการค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ใด ๆ

รายการประเมิน	คำอธิบายคุณภาพ/คะแนน			
	ดีเยี่ยม (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
๔. คุณธรรมและลักษณะนิสัยในการทำงาน	ด้านความรับผิดชอบ มีการบันทึกขั้นตอนการประดิษฐ์กระทงและการรวบรวมมาตรฐานถูกต้อง และครบถ้วนอย่างสม่ำเสมอ	ด้านความรับผิดชอบ มีการบันทึกขั้นตอนการประดิษฐ์กระทงและการรวบรวมมาตรฐานก่อนข้างถูกต้อง ครบถ้วนแต่ไม่สม่ำเสมอ	ด้านความรับผิดชอบ มีการบันทึกขั้นตอนการประดิษฐ์กระทงและการรวบรวมมาตรฐานก่อนข้างถูกต้องแต่ไม่ครบถ้วน และไม่สม่ำเสมอ	ด้านความรับผิดชอบ มีการบันทึกขั้นตอนการประดิษฐ์กระทง และการรวบรวมมาตรฐานไม่ถูกต้อง ไม่ครบถ้วน และไม่สม่ำเสมอ
๕. ใช้พลังงานทรัพยากรในการทำงานอย่างคุ้มค่าและยั่งยืน	๑. เลือกใช้วัสดุตกแต่งหาง่ายในท้องถิ่น ๒. วัสดุตกแต่งเหมาะสมกับแบบ ๓๓ วัสดุตกแต่งไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม	ปฏิบัติได้ ๓ ข้อ	ปฏิบัติได้ ๒ ข้อ	ปฏิบัติได้ ๑ ข้อ

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๗ - ๒๐	ดีมาก
๑๓ - ๑๖	ดี
๑๐ - ๑๒	พอใช้
๑ - ๙	ปรับปรุง

๘. กิจกรรมการเรียนรู้

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ ๓ (เวลาที่ใช้ ๖ ชั่วโมง)

เรื่อง รื่นเริงเพลงรำวง

ชั่วโมงที่ ๑ เรื่อง รำวงชวนทัศนาศนา (เวลาที่ใช้ ๑ ชั่วโมง)

กิจกรรมนำสู่การเรียนรู้

๑. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง รื่นเริงเพลงรำวง
๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ วิธีการประเมินและเกณฑ์การประเมินให้นักเรียนทราบ
๓. ครูสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับวันสำคัญต่าง ๆ ในรอบปี

กิจกรรมพัฒนา

๑. ครูและนักเรียนร่วมกันร้องเพลงลอยกระทง ดังนี้

รำวงลอยกระทง

วันเพ็ญเดือนสิบสอง น่านองเต็มดลิ่ง

เราทั้งหลายชายหญิง

สนุกกันจริง วันลอยกระทง

ลอย ลอยกระทง ลอย ลอยกระทง

ลอยกระทงกันแล้ว

ขอเชิญน้องแก้วออกมารำวง

รำวงวันลอยกระทง รำวงวันลอยกระทง

บุญจะส่งให้เราสุขใจ บุญจะส่งให้เราสุขใจ

วันเพ็ญเดือนสิบสอง น่านองเต็มดลิ่ง

เราทั้งหลายชายหญิง

สนุกกันจริง วันลอยกระทง

ลอย ลอยกระทง ลอย ลอยกระทง

ลอยกระทงกันแล้ว

ขอเชิญน้องแก้วออกมารำวง

รำวงวันลอยกระทง รำวงวันลอยกระทง

บุญจะส่งให้เราสุขใจ บุญจะส่งให้เราสุขใจ

๒. ครูสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับเพลงรำวงอื่น ๆ ที่นักเรียนชอบหรือรู้จักว่ามีอะไรบ้าง เช่น

- เพลงงามแสงเดือน
- เพลงชาวไทย
- เพลงคืนเดือนหงาย ฯลฯ

๓. ครูอธิบายให้ความรู้เกี่ยวกับเพลงรำวงต่าง ๆ ที่พัฒนามาเป็นรำวงมาตรฐานประกอบทำรำ ๑๐ เพลง ดังนี้
(การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคการต่อเรื่องราว(Jigsaw))

๑. เพลงงามแสงเดือน

ใช้ท่า ชายและหญิง สอดสร้อยมาลา

งามแสงเดือนมาเยือนส่องหล้า งามโบหน้าเมื่ออยู่วงรำ (ซำ)
เราเล่นเพื่อสนุก เปลื้องทุกข์ให้วายระกำ
ขอให้เล่นเพื่อนรำ เพื่อสามัคคีเอย.

๒. เพลงชาวไทย

ใช้ท่า ชายและหญิงซึกแป้งัดหน้า

ชาวไทยเจ้าเอ๋ย ขออย่าละเลยในการทำหน้าที่
การที่เราได้เล่นสนุก เปลื้องทุกข์สบายอย่างนี้
เพราะชาติเราได้เสรี มีเอกราชสมบูรณ์
เราจึงควรช่วยชูชาติ ให้แก่งกาจเจ็ดจัญญ
เพื่อความสุขเพิ่มพูน ของชาวไทยเราเอ๋ย.

๓. เพลงรำมาชิมารำ

ใช้ทำ ชายและหญิง รำสาย

รำชิมารำ เริงระบำกันให้สนุก
ขามงานเราทำงานจริงจังจริง ไม่ละไม่ทิ้งจะเกิดเหตุทุกข์
ถึงขามว่างเราจึงรำเล่น ตามเชิงเช่นเพื่อให้สร้างทุกข์
ตามเขียงอย่างตามขुक เล่นสนุกอย่างวัฒนธรรม
เล่นอะไรให้มีระเบียบ ให้งามให้เรียบจึงจะคมขำ
มาชิมารำเจ้าเอ๋ยมาพื่อนรำ มาเล่นระบำของไทยเราเอ๋ย.

๔. เพลงคลื่นเดือนหงาย

ใช้ทำ ชายและหญิง สอดสร้อยมาลาแปลง

ขามกลางเดือนหงาย เย็นพระพายโบกพริ้วปลิวมา
เย็นอะไรก็ไม่เย็นจิต เท้าเย็นผูกมิตรไม่เบื้อระอา
เย็นร่มธงไทยโบกไปทั่วหล้า เย็นยั้งน้ำฟ้ามาประพรมเอ๋ย

๕. เพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ

ใช้ทำ ชายและหญิง แยกเต้าเข้ารัง และ ผาตาเพียงไหล่

ดวงจันทร์วันเพ็ญ ลอยเด่นอยู่ในนภา
ทรงกลดสดสี รัศมีทอแสงงามตา
แสงจันทร์อร่าม ฉายงามส่องฟ้า
ไม่งามเท่าหน้า นวลน่องของไย
งามเอ๋ยแสนงาม งามจริงยอดหญิงชาติไทย
งามวงพักตร์ยิ่งดวงจันทร์รา จริตกริยานิมนวลละไม
วากังวาน อ่อนหวานจับใจ
รูปทรงสมส่วน ชั่ววนหทัย
สมเป็นดอกไม้ ขวัญใจชาติเอ๋ย.

๖. เพลงดอกไม้ของชาติ

ใช้ทำ ชายและหญิง รำข้าว

(สร้อย) ขวัญใจดอกไม้ของชาติ งามวิลาสขนาดร่ายรำ(ซ้ำ)

เอวองค้ออ่อนงาม ตามแบบนาฏศิลป์

ชีชาติไทยเนาวัลลิ์ เจริญวัฒนธรรม

(สร้อย)

งามทุกสิ่งสามารถ สร้างชาติช่วยชาย

ดำเนินตามนโยบาย สู้ทนเหนียวยากตรากตรำ

(สร้อย)

๗. เพลงหญิงไทยใจงาม

ใช้ทำ ชายและหญิง พรหมสี่หน้า และ ยุงฟ้อนหาง

เดือนพราว ดาวแวววาวระยับ

แสงดาวประดับ ส่องให้เดือนงามเด่น

ดวงหน้า โสภะเพียงเดือนเพ็ญ

คุณความดีที่เห็น เสริมให้เด่นเลิศงาม

ขวัญใจ หญิงไทยส่องศรีชาติ

รูปงามพิลาส ใจกล้าหาญเรื่องนาม

เกียรติยศ ก้องปรากฏทั่วคาม

หญิงไทยใจงาม ยิ่งเดือนดาวพราวแพรว

๘. เพลงดวงจันทร์ขวัญฟ้า

ใช้ทำ ชายและหญิง ช้างประสานงา และ จันทรทรวงกลดแปลง

ดวงจันทร์ขวัญฟ้า ขึ้นชีวาขวัญพี่

จันทรประจําราตรี แต่ขวัญพี่ประจําใจ

ที่เกิดทูนคือชาติ เอกราชอธิปไตย

ถนอมแนบสนิทใน คือขวัญใจพี่เอย.

๘. เพลงยอดชายใจหาญ

ใช้ทำ ชาย จ้อเพลงกาฬ หญิง ชะนีร้ายไม้

โอยยอดชายใจหาญ ขอสมาไม่ตรี
 นื่องมาร่วมชีวี กอบกรณีกิจชาติ
 แม่สุดยากลำบาก ไม่ขอเว้นเดินตาม
 นื่องจักสู้พยายาม ทำเต็มความสามารถ.

๑๐. เพลงบุษานักรบ

ใช้ทำ ชาย จันทร่ทรงกลด / ขอแก้ว หญิง ชัดจางนาง / ล่อแก้ว

นื่องรักรักบุษานักรบ ที่มั่นคงที่มั่นคงกล้าหาญ
 เป็นนักรู้เชี่ยวชาญ สมศักดิ์ชาตินักรบ
 นื่องรักรักบุษานักรบ ที่มานะที่มานะอดทน
 หนักแสนหนักที่ผจญ เกียรติที่ขจรจบ
 นื่องรักรักบุษานักรบ ที่ขยันที่ขยันกิจการ
 บากบั่นสร้างหลักฐาน ทำทุกด้านทำทุกด้านครันครบ
 นื่องรักบุษานักรบ ที่รักชาติที่รักชาติยิ่งชีวิต
 เลือดเนื้อที่พลีอุทิศ ชาติคงอยู่คงอยู่คู่พิภพ

๔. ครูและนักเรียนร่วมกันร้องเพลงและฝึกทำประกอบเพลงร่วมาตฐาน โดยให้นักเรียนที่รำถูกต้องคอยช่วยแนะนำเพื่อนคนอื่น ๆ ที่ยังรำไม่คล่อง

๕. นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความสนใจกลุ่มละประมาณ ๕ คน สมาชิกในกลุ่มฝึกซ้อมและวางแผนการรำประกอบเพลงร่วมาตฐาน ตั้งชื่อกลุ่มของตน ครูแจ้งกติกาการทำงานกลุ่มว่า ไม่อนุญาตให้สมาชิกออกจากกลุ่มจนกว่าจะทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จสิ้นลง ถ้าคนใด สงสัยไม่เข้าใจเรื่องใดจะต้องขอความช่วยเหลือจากเพื่อนในกลุ่ม

กิจกรรมรวบยอด

๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป เรื่อง ประวัติและทำรำประกอบเพลงร่วมาตฐาน
๒. นักเรียนซักถามข้อสงสัยเกี่ยวกับเรื่องที่เรียนรู้
๓. ครูนัดหมายนักเรียนในช่วงโมเมนต์ไป (การประดิษฐ์กระทง)

ชั่วโมงที่ ๒ เรื่อง กิจกรรมงานรีนเรจ (เวลาที่ใช้ ๑ ชั่วโมง)

กิจกรรมนำสู่การเรียนรู้

๑. ครูสุ่มนักเรียนออกมาเรียงมาตรฐาน
๒. ครูสุ่มถามนักเรียนเกี่ยวกับทำร่าต่าง ๆ
๓. ครูสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับงานประเพณีต่าง ๆ ของไทย

กิจกรรมพัฒนา

๑. อาสาสมัครนักเรียนออกมาพูดเกี่ยวกับงานประเพณีต่าง ๆ ของไทย
๒. ครูพูดอธิบายความสำคัญและความเป็นมาของประเพณีลอยกระทงให้นักเรียนเข้าใจพอสังเขปและนำภาพกระทงที่ประดิษฐ์จากวัสดุต่าง ๆ มาให้นักเรียนศึกษา (ความรู้)
๓. ให้นักเรียนดูภาพกระทงที่ประดิษฐ์จากวัสดุต่าง ๆ แล้วร่วมกันวิเคราะห์ผลงานดังกล่าวว่าเป็นผลงานที่มีขั้นตอนการทำงานอย่างไร
๔. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น ๕ กลุ่ม สมาชิกในกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่ม เลขานุการกลุ่ม เพื่อประสานงานกลุ่มและมอบหมายหน้าที่ให้สมาชิกในกลุ่มตามความสามารถ (ความพอประมาณ)
๕. นักเรียนทุกกลุ่มร่วมกันคิดวิเคราะห์ ค้นหาวิธีการ หลักการประดิษฐ์กระทงจากวัสดุต่างๆ ความพร้อมของวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการประดิษฐ์กระทง อย่างมีความปลอดภัย ค้นหาวิธีการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อมในการทำงานอย่างคุ้มค่าและถูกวิธี (ความพอประมาณ) โดยเลือกใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๖. ครูนำอภิปรายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์ ที่ใช้ในการประดิษฐ์กระทง อย่างประหยัดงบประมาณและมีเหตุผลในการเลือกใช้วัสดุ (ความมีเหตุผล) โดยเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ เครื่องใช้สำหรับตกแต่งที่มีอยู่แล้ว ที่สามารถนำมาดัดแปลง แก้ไขให้หน้ากลับมาใช้ใหม่ได้หรือนำวัสดุอุปกรณ์ เครื่องใช้สำหรับตกแต่งที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้เพื่อจะได้ประหยัด (ความพอประมาณ) เนื่องจากราคาสินค้าไม่แพงเท่าสินค้านำเข้า และให้คำนึงถึงความปลอดภัยในการทำงาน ตลอดจนให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในการทำงานอย่างรู้คุณค่าและถูกวิธีได้อย่างเหมาะสมตามลักษณะของกระทงที่จะประดิษฐ์
๗. นักเรียนแต่ละกลุ่มวางแผนกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับหลักการ วิธีการ ขั้นตอน วัสดุอุปกรณ์เครื่องใช้ต่างๆ ในการประดิษฐ์กระทง (ปลูกฝังภูมิคุ้มกันให้นักเรียนในการทำงาน) ตามหัวข้อเรื่องที่ได้เลือกไว้โดยวิเคราะห์วางแผนตามหลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไข ลงในใบงานและให้นักเรียนแต่ละกลุ่มฝึกประดิษฐ์กระทง พร้อมการดูแลรักษาความสะอาดอย่างสม่ำเสมอ (คุณธรรม) และส่งผลงานในท้ายชั่วโมงพร้อมสรุปกระบวนการทำงานและการแก้ปัญหาที่ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยจัดทำเป็นรายงานผลการประดิษฐ์กระทงในสัปดาห์ถัดไป
๘. นักเรียนลงมือปฏิบัติ
๙. ครูคอยแนะนำและให้คำปรึกษาแก่นักเรียน
๑๐. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้

กิจกรรมรวบยอด

๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๒. นักเรียนซักถามข้อสงสัยเกี่ยวกับเรื่องที่เรียนรู้
๓. ครูนัดหมายนักเรียนในชั่วโมงถัดไป (คำกริยาในภาษาไทย)

ชั่วโมงที่ ๓ เรื่อง คำกริยาในภาษาไทย (เวลาที่ใช้ ๑ ชั่วโมง)

กิจกรรมนำสู่การเรียนรู้

กิจกรรมนำสู่การเรียนรู้

๑. ครูสุ่มนักเรียนออกมาร้องเพลงร่ำวง

๒. ครูและนักเรียนสนทนาเรื่อง ประโยคและคำกริยาที่ใช้ในเพลงร่ำวง และการละเล่น แล้วถามนักเรียนรู้จักคำกริยา คำใดบ้าง

๓. ครูและนักเรียนช่วยกันบอกลักษณะหรือความหมายของคำกริยา

กิจกรรมพัฒนา

๑. ครูคิดบัตรคำบนกระดาน ให้นักเรียนช่วยกันอธิบายความหมายของคำแต่ละคำ

กริยา

กริยาวิเศษณ์

ภาคแสดง

กริยา หมายถึง คำที่บอกอาการ บอกความรู้สึก บอกลักษณะของสิ่งของต่าง ๆ

กริยาวิเศษณ์ หมายถึง คำกริยา ที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยของประโยค

ภาคแสดง หมายถึง คำที่บอกอาการ บอกความรู้สึก บอกลักษณะของสิ่งของต่าง ๆ ของประโยค

๒. ครูแจกบัตรคำให้นักเรียน

๓. นักเรียนออกมาทำท่าทางประกอบบัตรคำ

๔. ครูอธิบายให้ความรู้แก่นักเรียนเรื่องคำกริยา ดังนี้

ในการใช้ภาษา เราควรทราบว่า คำไหนมีที่ใช้อย่างไร เพื่อประโยชน์ในการสื่อสาร นักไวยากรณ์

ได้สังเกตความหมายและหน้าที่ของคำในประโยค แล้วจึงแบ่งคำในภาษาไทยออกเป็นหมวด หรือ ชนิดได้ ๗ ชนิด คือ

๑. คำนาม

๒. คำสรรพนาม

๓. คำกริยา

๔. คำวิเศษณ์

๕. คำสันธาน

๖. คำบุพบท

๗. คำอุทาน

ในบทนี้เราจะเรียนเฉพาะความรู้เบื้องต้นก่อน รายละเอียดในเรื่องนี้มีข้อที่ควรศึกษา ซึ่งมีความซับซ้อนและลึกซึ้งอีกหลายประการ แต่ยังไม่จำเป็นสำหรับนักเรียน

คำกริยา

คำกริยา คือ คำที่แสดงความหมายว่า กระทำ หรือมีอาการ หรืออยู่ในสภาพใดสภาพหนึ่ง
ตัวอย่าง

เด็กทอดหมู แสดงความหมายว่า กระทำ
ต้นถั่วเติบโตเร็ว แสดงความหมายว่า มีอาการ
หมาตายแล้ว แสดงความหมายว่า อยู่ในสภาพ
ลุงเป็นไข้ แสดงความหมายว่า อยู่ในสภาพ
อากาศเย็นลงแล้ว แสดงความหมายว่า อยู่ในสภาพ

คำที่ขีดเส้นใต้ต่อไปนี้เป็นคำกริยา

ตำรวจจับผู้ร้ายแล้ว

ชายป้อนข้าวหลาน

ขนมวางอยู่บนโต๊ะ

ความจริงเป็นสิ่งไม่ตาย

ระหว่างฤดูร้อนนี้เราพัฒนาหมู่บ้านของเรา

นักเรียนต้องอ่านหนังสือทุกวันจึงจะดี

ผมจะศึกษาวิชาคำนวณอย่างถ่องแท้

อรุณยูรร้องเพลงเก่ง

เปิดว้ายน้ำได้

เขาถูกต่อย

คนเจ็บสลบไปแล้ว

บ้านหลังนั้นทรุดโทรมมาก

ซีเมนต์แข็งแล้ว

สุนัขขี้ขี้ขึ้นทุกวัน

แม่น้ำอะเมซอนกว้างที่สุดในโลก

การใช้คำกริยาในการสื่อสาร

คำกริยาเป็นคำสำคัญในประโยคภาษาไทย เราอาจจะไว้ในที่เข้าใจได้ในประโยคบางชนิดแต่ความหมายจะปรากฏอยู่เสมอ คำกริยาเป็นส่วนสำคัญของภาคแสดงของประโยค หรือเราอาจเรียกว่าตัวแสดงในภาคแสดงก็ได้ นอกจากนั้นกริยาอาจใช้ในประโยคได้อีกหลายอย่าง เช่น

๑. กริยาใช้เป็นส่วนขยายของคำนาม

ตัวอย่าง

คนแต่งตัวสวยเป็นคนน่ารัก แต่งตัวสวย ขยายคำนาม คน

ฉันชอบผู้หญิงตัดผมสั้น ตัดผมสั้น ขยายคำนาม ผู้หญิง

ฉันชอบขับรถบนถนนตัดใหม่ ตัดใหม่ ขยายคำนาม ถนน

๒. กริยาใช้เหมือนคำนาม คือ เป็นประธานหรือกรรมของกริยาอื่นก็ได้

ตัวอย่าง

กินอาหารตามเวลาช่วยให้สุขภาพดี

กิน เป็นประธานของกริยา ช่วย

อ่านทุกวันสร้างสรรค์ปัญญา

อ่าน เป็นประธานของกริยา สร้างสรรค์

ฉันไม่ชอบร้องเพลง

ร้องเพลง เป็นกรรมของกริยา ชอบ

คนในท้องถิ่นนั้นนิยมฟ้อนรำ

ฟ้อนรำ เป็นกรรมของกริยา นิยม

ข้อสังเกต

เราอาจเติมคำ การ หน้าคำกริยา จะได้ความเช่นเดียวกัน

ตัวอย่าง

การเดินทางตอนเช้าเป็นการออกกำลังกาย

การอ่านทุกวันสร้างสรรค์ปัญญา

การกินอาหารตามเวลาช่วยให้สุขภาพดี

ฉันไม่ชอบการเอาเปรียบ

คนในท้องถิ่นนั้นนิยมการฟ้อนรำ

๕. นักเรียนศึกษาเรื่องคำกริยาตามเอกสารที่ครูแนะนำแล้วลองทำแบบฝึกหัด

กิจกรรมรวบยอด

๑.ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ เรื่อง คำกริยา

๒.นักเรียนศึกษาเรื่องคำกริยาเพิ่มเติม

๓.ครูนัดหมายนักเรียนในช่วงพักไป (วลี กริยาวลีและ ประโยค)

ชั่วโมงที่ ๔ เรื่อง วลี กริยาวลีและ ประโยค (เวลาที่ใช้ ๑ ชั่วโมง)

กิจกรรมนำสู่การเรียนรู้

- ๑.ครูสุ่มนักเรียนออกมายกตัวอย่างคำกริยา เพื่อทบทวนความรู้
- ๒.ครูและนักเรียนสนทนาเรื่อง ส่วนประกอบของประโยค ในขั้นพื้นฐาน
๓. นักเรียนช่วยกันแต่งประโยคง่าย ๆ จากคำในบทเรียน

กิจกรรมพัฒนา

๑. ครูอธิบายส่วนประกอบของประโยคให้นักเรียนเข้าใจอีกครั้ง
- ๒.ครูอธิบายให้ความรู้ในเรื่อง วลีและกริยาวลี ดังนี้

วลีหรือกลุ่มคำ (groups of words) ที่มีนัยสำคัญสำหรับนำมาประกอบเป็นประโยคคือ “นามวลี” และ “กริยาวลี” สำหรับการพิจารณาโครงสร้างนามวลีนั้น นักเรียนจะต้องวิเคราะห์คำที่มาประกอบกันเป็นนามวลีว่าประกอบด้วยคำชนิดใด David Smyth (2002: 33-38) ได้แบ่งโครงสร้างของนามวลี (Noun Phrases) ในภาษาไทยไว้ ๑๒ โครงสร้าง สรุปได้ดังตารางต่อไปนี้

ลำดับที่	โครงสร้างของนามวลี
๑	นาม + ปริมาณวิเศษณ์ (ตัวเลข) + ลักษณะนาม แมวสี่ตัว บ้านหลายหลัง โทรทัศน์สีเครื่อง
๒	นาม + ปริมาณวิเศษณ์ (ตัวเลข) + ลักษณะนาม + นิยมสรรพนาม แมวสี่ตัวนั้น บ้านหลายหลังโน้น โทรทัศน์สีเครื่องนั้น
๓	นาม + ปริมาณวิเศษณ์ (บอกความทั้งหมดหรือบางส่วน) + ลักษณะนาม (ทุก, แต่ละ, บาง, หลาย, ไม่กี่, น้อย, มาก) เด็กบางคน สัตว์ทุกตัว โทรทัศน์แต่ละเครื่อง
๔	นาม + ลักษณะนาม + ปริมาณวิเศษณ์ (บอกลำดับ) รถคันแรก หนังสือเล่มที่สอง ขลุ่ยเลาที่สาม
๕	นาม + ลักษณะนาม + นิยมสรรพนาม เด็กคนนี้ สุนัขตัวนั้น ช้อนคัน โน้น

ลำดับที่	โครงสร้างของนามวลี
๖	นาม + ลักษณะวิเศษณ์ บ้านใหม่ หนังสือเก่า หมีสีน้ำตาล
๗	นาม + ลักษณะวิเศษณ์ + ลักษณะนาม + นิยมสรรพนาม บ้านใหม่หลังโน้น หนังสือเก่าเล่มนี้ หมีสีน้ำตาลตัวนั้น
๘	นาม + ลักษณะวิเศษณ์ + ปริมาณวิเศษณ์ (ตัวเลข) + ลักษณะนาม + นิยมสรรพนาม บ้านใหม่สามหลังนั้น หนังสือเก่าสี่เล่มนี้ หมีสีน้ำตาลทุกตัวนั้น
๙	นาม + ลักษณะวิเศษณ์ + ลักษณะนาม + ปริมาณวิเศษณ์ (บอกลำดับ) บ้านใหม่หลังที่สาม หนังสือเก่าเล่มที่สอง หมีสีน้ำตาลตัวแรก
๑๐	นาม + ลักษณะนาม + ลักษณะวิเศษณ์ บ้านหลังใหญ่ หนังสือเล่มบาง หมีสีน้ำตาล
๑๑	นาม + นาม ผู้พิพากษาแผนกเยาวชน ผู้ต้องหาคดีอาญา เจ้าหน้าที่เทคนิค
๑๒	นาม + บุพบท + นาม/สรรพนาม บ้านของฉัน รายการโทรทัศน์แห่งชาติ สายลมแห่งความหวังดี การเดินทางโดยเรือ

ส่วนกริยาลีนั้น มีโครงสร้างคล้ายกับนามวลี กล่าวคือ นำคำชนิดต่างๆ มาวางไว้หน้าหรือหลังคำกริยาเพื่อขยายความหมายของกริยานั้นให้ชัดเจนยิ่งขึ้น นักภาษาศาสตร์ อาทิ วิจิตรนั ภาณุพงศ์ (2530: 91-93) และ นววรรณ พันธุมเมธา (100-104) ได้จำแนกโครงสร้างของกริยาลีไว้หลาย โครงสร้างต่างๆ กัน ซึ่งสรุปโครงสร้างที่นักเรียนสามารถทำความเข้าใจง่ายๆ ได้ประมาณ ๘ โครงสร้าง แสดงในตารางต่อไปนี้

ลำดับที่	โครงสร้างของกริยาลี
๑	<p>กริยา + กริยาช่วย (ช่วยหน้าหรือช่วยหลัง)</p> <p><u>กริยาช่วยหน้า</u> กำลัง, คง, จะ, เพิ่ง, อาจ, เคย, อยาก, ต้อง, ไม่, ไม่เคย, ไม่ต้อง, อาจจะไม่น่า, น่าจะ,</p> <p><u>กริยาช่วยหลัง</u> อยู่, แล้ว, อยู่แล้ว</p> <p>อาจเห็น คงดู จะพูด นอนอยู่ กำลังรับประทานอยู่ ไม่ชอบ มิได้ร้อง อาจจะกวาด เพิ่งพบ คงจะไม่จับ</p>
๒	<p>กริยา + ลักษณะวิเศษณ์</p> <p>พูดเก่ง วิ่งเร็ว กินจุ</p>
๓	<p>กริยา + ปริมาณวิเศษณ์ (บอกจำนวน)</p> <p>อ่านสามครั้ง ตีสิบที ดูทุกครั้ง ไปบ่อยมาก</p>
๔	<p>กริยา + ปริมาณวิเศษณ์ (บอกลำดับ)</p> <p>เขียนครั้งแรก เห็นครั้งสุดท้าย เล่นครั้งที่สาม</p>

ลำดับที่	โครงสร้างของกริยาวลี
๕	กริยา + (คำคัน) + นิยมวิเศษณ์ พูดอย่างนี้ บอกแบบนั้น คิดแบบนั้น
๖	กริยา + วิภาคสรรพนาม คุยกัน ดื่มบ้าง ต่างวัง
๗	กริยา + วลีชนิดอื่นๆ เล่นนอกบ้าน เห็นในครัวเมื่อเช้า คุยเมื่อวาน อยู่บนหลังตู้กับข้าว
๘	กริยา + วลีชนิดอื่น + กริยาช่วย (ช่วยหน้าหรือช่วยหลัง) น่าจะเดินนอกบ้านอยู่ คงจะเกิดในอีกไม่นานนี้ กำลังอาบน้ำอย่างสบายแล้ว

ทั้งนี้ทุกโครงสร้างของนามวลีและกริยาวลีข้างต้น ถือเป็นโครงสร้างหลักที่สำคัญ ซึ่งยังมีรายละเอียดที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ นักเรียนจึงควรทำความเข้าใจมากกว่าท่องจำ นอกจากนี้ แนวทางเบื้องต้นในการศึกษาเรื่องวลีเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจนขึ้นคือ นักเรียนจะต้องทบทวนความรู้ความเข้าใจเรื่องชนิดของคำในภาษาทั้ง ๗ ชนิด เพื่อให้สามารถวิเคราะห์โครงสร้างของวลีได้อย่างถูกต้อง

๓. นักเรียนศึกษาเรื่องคำวลีและกริยาวลีตามเอกสารที่ครูแนะนำแล้วลองทำแบบฝึกหัด

๔. ครูอธิบายให้ความรู้ในเรื่อง ประโยค ดังนี้

ชนิดและหน้าที่ของประโยค

ความหมายและส่วนประกอบของประโยค

ความหมายของประโยค

ประโยค เกิดจากคำหลายๆคำ หรือวลีที่นำมาเรียงต่อกันอย่างเป็นระเบียบให้แต่ละคำมีความสัมพันธ์กัน มีใจความสมบูรณ์ แสดงให้รู้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เช่น สมัครงไปโรงเรียน ดำรวจจับคนร้าย เป็นต้น

ส่วนประกอบของประโยค

ประโยคหนึ่ง ๆ จะต้องมีภาคประธานและภาคแสดงเป็นหลัก และอาจมีคำขยายส่วนต่าง ๆ ได้

๑. ภาคประธาน

ภาคประธานในประโยค คือ คำหรือกลุ่มคำที่ทำหน้าที่เป็นผู้กระทำ ผู้แสดงซึ่งเป็นส่วนสำคัญของประโยค ภาคประธานนี้อาจมีบทขยายซึ่งเป็นคำหรือกลุ่มคำมาประกอบ เพื่อให้มีใจความชัดเจนยิ่งขึ้น

๒. ภาคแสดง

ภาคแสดงในประโยค คือ คำหรือกลุ่มคำที่ประกอบไปด้วยบทกริยา บทกรรมและส่วนเติมเต็ม บทกรรมทำหน้าที่เป็นตัวละครทำหรือตัวแสดงของประธาน ส่วนบทกรรมทำหน้าที่เป็นผู้ถูกกระทำ และส่วนเติมเต็มทำหน้าที่เสริมใจความของประโยคให้สมบูรณ์ คือทำหน้าที่คล้ายบทกรรม แต่ไม่ใช่กรรม เพราะมิได้ถูกกระทำ

ชนิดของประโยค

ประโยคในภาษาไทยแบ่งเป็น ๓ ชนิด ตามโครงสร้างการสื่อสารดังนี้

๑. ประโยคความเดียว

ประโยคความเดียว คือ ประโยคที่มีข้อความหรือใจความเดียว ซึ่งเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า เอกรรตประโยค เป็นประโยคที่มีภาคประโยคเพียงบทเดียว และมีภาคแสดงหรือกริยาสำคัญเพียงบทเดียว หากภาคประธานและภาคแสดงเพิ่มบทขยายเข้าไป ประโยคความเดียนั้นก็จะกลายเป็นประโยคความเดียวที่ซับซ้อนยิ่งขึ้น

๒. ประโยคความรวม

ประโยคความรวม คือ ประโยคที่รวมเอาโครงสร้างประโยคความเดียวตั้งแต่ ๒ ประโยคขึ้นไปเข้าไว้ในประโยคเดียวกัน โดยมีคำเชื่อมหรือสันธานทำหน้าที่เชื่อมประโยคเหล่านั้นเข้าด้วยกัน ประโยคความรวมเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า อเนกรรตประโยค ประโยคความรวมแบ่งใจความออกเป็น ๔ ประเภท ดังนี้

๒.๑ ประโยคที่มีความคล้องตามกัน ประโยคความรวมชนิดนี้ประกอบด้วยประโยคเล็กตั้งแต่ ๒ ประโยคขึ้นไป มีเนื้อความคล้องตามกันในแง่ของความเป็นอยู่ เวลา และการกระทำ

ตัวอย่าง

- ทรัพย์ และ สิ้นเป็นลูกชายของพ่อค้าร้านสรรพพาณิชย์
 - ทั้ง ทรัพย์ และ สิ้นเป็นนักเรียนโรงเรียนอาทรพิทยาคม
 - ทรัพย์เรียนจบโรงเรียนมัธยม แล้ว ก็ไปเรียนต่อที่วิทยาลัยอาชีวศึกษา
 - พอ สิ้นเรียนจบโรงเรียนมัธยม แล้ว ก็ มาช่วยพ่อค้าขาย
- สันธานที่ใช้ใน ๔ ประโยค ได้แก่ และ, ทั้ง – และ, แล้วก็, พอ – แล้วก็

หมายเหตุ : คำ “แล้ว” เป็นคำช่วยกริยา มิใช่สันธานโดยตรง

๒.๒ ประโยคที่มีความขัดแย้งกัน ประโยคความรวมชนิดนี้ ประกอบด้วยประโยคเล็ก 2 ประโยค มีเนื้อความที่แย้งกันหรือแตกต่างกันในการกระทำ หรือผลที่เกิดขึ้น

ตัวอย่าง

- พี่ติ่ม้อง แต่ น้องติตะโพน
- ฉันทึ่เดือนเขาแล้ว แต่ เขาไม่เชื่อ

๒.๓ ประโยคที่มีความให้เลือก ประโยคความรวมชนิดนี้ ประกอบด้วยประโยคเล็ก 2 ประโยคและกำหนดให้เลือกอย่างใดอย่างหนึ่ง

ตัวอย่าง

- ไปบอกนายกิจ หรือ นายก้องให้มานี้คนหนึ่ง
- คุณชอบดนตรีไทย หรือ ดนตรีสากล

๒.๔ ประโยคที่มีความเป็นเหตุเป็นผลแก่กัน ประโยคความรวมชนิดนี้ประกอบด้วยประโยคเล็ก 2 ประโยค ประโยคแรกเป็นเหตุประโยคหลังเป็นผล

ตัวอย่าง

- เขามีความเพียรมาก เพราะฉะนั้น เขา จึง ประสบความสำเร็จ
- คุณสุดาไม่อิจฉาใคร เธอ จึง มีความสุขเสมอ

ข้อสังเกต

- สันธานเป็นคำเชื่อมที่จำเป็นต้องมีประโยคความรวม และจะต้องใช้ให้เหมาะสมกับเนื้อความในประโยค ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า สันธานเป็นเครื่องกำหนดหรือชี้บ่งว่าประโยคนั้นมีใจความแบบใด
- สันธานบางคำประกอบด้วยคำสองคำ หรือสามคำเรียงอยู่ห่างกัน เช่น ฉะนั้น – จึง, ทั้ง – และ, แต่ – ก็ สันธานชนิดนี้เรียกว่า “สันธานคาบ” มักจะมีคำอื่นมาคั่นกลางอยู่จึงต้องสังเกตให้ดี
- ประโยคเล็กที่เป็นประโยคความเดียวนั้น เมื่อแยกออกจากประโยคความรวมแล้ว ก็ยังสื่อความหมายเป็นที่เข้าใจได้

๓. ประโยคความซ้อน

ประโยคความซ้อน คือ ประโยคที่มีใจความสำคัญเพียงใจความเดียว ประกอบด้วยประโยคความเดียวที่มีใจความสำคัญ เป็นประโยคหลัก (मुख्यประโยค) และมีประโยคความเดียวที่มีใจความเป็นส่วนขยายส่วนใดส่วนหนึ่งของประโยคหลัก เป็นประโยคย่อยซ้อนอยู่ในประโยคหลัก (อนุประโยค) โดยทำหน้าที่แต่งหรือประกอบประโยคหลัก ประโยคความซ้อนนี้เดิมเรียกว่า **สังกรประโยค**

อนุประโยคหรือประโยคย่อยมี 3 ชนิด ทำหน้าที่ต่างกัน ดังต่อไปนี้

๓.๑ ประโยคย่อยที่ทำหน้าที่แทนนาม (นามานูประโยค) อาจใช้เป็นบทประธานหรือบทกรรม หรือส่วนเติมเต็มก็ได้ ประโยคย่อยนี้เป็นประโยคความเดียวซ้อนอยู่ในประโยคหลัก ไม่ต้องอาศัยบทเชื่อมหรือคำเชื่อม

ตัวอย่างประโยคความซ้อนที่เป็นประโยคย่อยทำหน้าที่แทนนาม

- คนทำดีย่อมได้รับผลดี

คน...ย่อมได้รับผลดี : ประโยคหลัก

คนทำดี : ประโยคย่อยทำหน้าที่เป็นบทประธาน

- ครูคุณนักเรียนไม่ทำการบ้าน

ครูคุณนักเรียน : ประโยคหลัก

นักเรียนไม่ทำการบ้าน : ประโยคย่อยทำหน้าที่เป็นบทกรรม

๓.๒ ประโยคย่อยที่ทำหน้าที่เป็นบทขยายประธานหรือบทขยายกรรมหรือบทขยายส่วนเดิมเต็ม (คุณานุประโยค) แล้วแต่กรณี มีประพันธสรรพนาม (ที่ ซึ่ง อัน ผู้) เชื่อมระหว่างประโยคหลักกับประโยคย่อย
ตัวอย่างประโยคความซ้อนที่ประโยคย่อยทำหน้าที่เป็นบทขยาย

- คนที่ประพฤติดีย่อมีความเจริญในชีวิต
ที่ประพฤติ ขยายประธาน คน
- คน...ย่อมมีความเจริญในชีวิต : ประโยคหลัก
- (คน) ประพฤติดี : ประโยคย่อย

- ฉันอาศัยบ้านซึ่งอยู่บนภูเขา
ซึ่งอยู่บนภูเขา ขยายกรรม บ้าน
- ฉันอาศัยบ้าน : ประโยคหลัก
- (บ้าน) อยู่บนภูเขา : ประโยคย่อย

๓.๓ ประโยคย่อยที่ทำหน้าที่เป็นบทขยายคำกริยา หรือบทขยายคำวิเศษณ์ในประโยคหลัก (วิเศษณานุประโยค) มีคำเชื่อม (เช่น เมื่อ จน เพราะ ตาม ให้ ฯลฯ) ซึ่งเชื่อมระหว่างประโยคหลักกับประโยคย่อย

ตัวอย่างประโยคความซ้อนที่ประโยคย่อยทำหน้าที่เป็นบทกริยาหรือบทขยายวิเศษณ์

- เขาเรียนเก่งเพราะเขาตั้งใจเรียน
เขาเรียนเก่ง : ประโยคหลัก
(เขา) ตั้งใจเรียน : ประโยคย่อยขยายกริยา
- ครูรักศิษย์เหมือนแม่รักลูก
ครูรักศิษย์ : ประโยคหลัก
แม่รักลูก : ประโยคย่อย (ขยายส่วนเดิมเต็มของกริยาเหมือน)

หน้าที่ของประโยค

ประโยคต่างๆ ที่ใช้ในการสื่อสารย่อมแสดงถึงเจตนาของผู้ส่งสาร เช่น บอกกล่าว เสนอแนะ อธิบาย ชักถาม ขอร้อง วิงวอน สั่งห้าม เป็นต้น หากจะแบ่งประโยคตามหน้าที่หรือลักษณะที่ใช้ในการสื่อสาร สามารถแบ่งออกเป็น ๔ ลักษณะ ดังนี้

๑. บอกเล่าหรือแจ้งให้ทราบ

เป็นประโยคที่มีเนื้อความบอกเล่าบ่งชี้ให้เห็นว่า ประธานทำกริยา อะไร ที่ไหน อย่างไร และเมื่อไหร่ เช่น

- ฉันไปพบเขามาแล้ว
- เขาเป็นนักฟุตบอลทีมชาติ

๒. ปฏิเสธ

เป็นประโยคมีเนื้อความปฏิเสธ จะมีคำว่า ไม่ ไม่ได้ ห้ามได้ มิใช่ ใช่ว่า ประกอบอยู่ด้วยเช่น

- เรา ไม่ได้ ส่งข่าวถึงกันนานแล้ว
- นั่น มิใช่ ความผิดของเธอ

๓. ถามให้ตอบ

เป็นประโยคมีเนื้อความเป็นคำถาม จะมีคำว่า หรือ ไหม หรือไม่ ทำไม เมื่อไร ใคร อะไร ที่ไหน อย่างไร อยู่หน้าประโยค หรือท้ายประโยค เช่น

- เมื่อคืนคุณไป ที่ไหน มา
- เธอเห็นปากกาของฉัน ไหม

๔. บังคับ ขอร้อง และชักชวน

เป็นประโยคที่มีเนื้อความเชิงบังคับ ขอร้อง และชักชวน โดยมีคำอนุภาค หรือ คำเสริมบอกเนื้อความของประโยค เช่น

- ห้าม เดินลัดสนาม
- กรุณา พุดเบา

สรุป

การเรียบเรียงถ้อยคำเป็นประโยคความเดียว ประโยคความรวม และประโยคความซ้อน สามารถขยายให้เป็นประโยคยาวขึ้นได้ด้วยการใช้คำ กลุ่มคำ หรือประโยค เป็นส่วนขยาย ยิ่งประโยคมีส่วนขยายหรือองค์ประกอบมากส่วนเพียงใด ก็จะต้องทำให้การสื่อสารเกิดความเข้าใจต่อกันมากขึ้นเพียงนั้น ข้อสำคัญ คือ ต้องเข้าใจรูปแบบประโยค การใช้คำเชื่อมและคำขยาย ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงเจตนาในการสื่อสารด้วย ผู้มีทักษะในการเรียบเรียงประโยคสามารถพัฒนาไปสู่การเขียนเล่า บอกเรื่องราวที่ซับซ้อนได้ตามเจตนาของการสื่อสาร ดังนั้นผู้ใช้ภาษาจึงต้องศึกษาและทำความเข้าใจ โครงสร้างประโยค และวิธีการสร้างประโยคให้แจ่มแจ้งชัดเจนก่อนจะทำให้การสื่อสารเกิดประสิทธิผล และสามารถใช้ภาษาสื่อสารให้เกิดความเข้าใจได้ดียิ่งขึ้น

๕. นักเรียนศึกษาเรื่องประโยคตามเอกสารที่ครูแนะนำแล้วลองทำแบบฝึกหัด

กิจกรรมรวบยอด

- ๑.ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ เรื่อง ประโยค
- ๒.นักเรียนศึกษาเรื่องประโยคเพิ่มเติม
- ๓.ครูนัดหมายนักเรียนในช่วงโมเมนต์ไป (คำพิเศษ)

ชั่วโมงที่ ๕ เรื่อง จดจำไว้คำพิเศษ (เวลาที่ใช้ ๑ ชั่วโมง)

กิจกรรมนำสู่การเรียนรู้

- ๑.ครูสุ่มนักเรียนออกมาซักตัวอย่างคำกริยา เพื่อทบทวนความรู้
- ๒.ครูและนักเรียนสนทนาร่วมกันเรื่อง ส่วนประกอบของประโยค ในขั้นพื้นฐาน
๓. นักเรียนช่วยกันแต่งประโยคง่าย ๆ จากคำในบทเรียน

กิจกรรมพัฒนา

๑. ครูอธิบายส่วนประกอบของประโยคให้นักเรียนเข้าใจอีกครั้ง
๒. ครูอธิบายให้ความรู้ในเรื่อง คำวิเศษณ์ ดังนี้

คำวิเศษณ์

คำวิเศษณ์ คือ คำที่ใช้ขยายคำอื่น เป็นการเพิ่มความหมายขึ้น เช่น บอกลักษณะ คุณภาพปริมาณ จำนวน เวลา สถานที่
ตัวอย่าง

คำวิเศษณ์ขยายคำนาม ตึกใหญ่อยู่ปลายเนิน

ผักสดอยู่ในตะกร้า

บ้านสามหลังสีเขียว

คำวิเศษณ์ขยายคำสรรพนาม เขาเองบอกกับฉัน

ใครหนอเอาหนังสือไป

คำวิเศษณ์ขยายคำกริยา พี่เดินหน้า น้องเดินหลัง

นกเขาขันเพราะ

โรงเรียนเล็กค่า

คำวิเศษณ์ขยายคำวิเศษณ์ ครูอธิบายดีมาก

ในภาษาไทย คำวิเศษณ์ที่ใช้ขยายคำใด มักมีตำแหน่งตามหลังคำนั้น

ตัวอย่าง

ลงพืดแรง

คนสูงได้เปรียบคนเดียว

คนกินจุไม่อ้วนเสมอไป

แต่บางกรณีอาจใช้คำวิเศษณ์มาข้างหน้าคำที่ขยาย

ตัวอย่าง

มากหอมมากความ

น้อยคนนักไม่เห็นแก่ลาภยศ

ทุกวันพระเจ้าจะพาลูกไปวัด

ข้อควรสังเกต

๑. คำบางคำอาจทำหน้าที่เป็นคำวิเศษณ์ และในบางโอกาสทำหน้าที่เป็นคำกริยาสำคัญในประโยค

ตัวอย่าง

วิเศษณ์ กริยา

อย่าซื้อสินค้าแพงเลย ราคาสินค้าแพงขึ้นทุกวัน

พี่ชายเรียนสูงกว่าน้องชายใช่ไหม พี่ชายสูงกว่าน้องชายใช่ไหม

เราควรเชื่อผู้ที่รู้ดีกว่าเรา เราต้องดีต่อผู้ที่รู้น้อยกว่าเรา

๒. คำนามบางคำ อาจทำหน้าที่ขยายคำอื่นได้ ซึ่งในกรณีนี้ถือว่าคำนามคำนั้น ทำหน้าที่

คำวิเศษณ์

ตัวอย่าง

คนป่าอยู่ในป่า

สัตว์น้ำเป็นอาหารสำคัญของมนุษย์

ลมทะเลมีความชื้นสูง

๓. ในการเรียงคำเข้าประโยคในภาษาไทย ส่วนใหญ่เรามักให้ส่วนขยายตามหลังคำที่ขยาย

ตัวอย่าง

คนป่า สัตว์น้ำ พี่เดินหน้า ครูอธิบายดีมาก

แต่บางคำเราใช้ไว้ข้างหน้าคำที่ขยาย

ตัวอย่าง

เขาเป็นคนสูงศักดิ์

เขาไม่ป่วย

สามสาวเดินทางไปประกวดความงาม

ร้านนี้ขายอาหารเลิศรส

ภาษาไทยเป็นมรดกล้ำค่า

ถึงร้อยรถบุปผาสุมาลัย จะชื่นใจเหมือนสตรีไม่มีเลย

วันทองเป็นหญิงสองใจจริงหรือ

สี่สหายหัวเราะอย่างร่าเริง

๓. นักเรียนศึกษาเรื่องคำวิเศษณ์ ตามเอกสารที่ครูแนะนำแล้วลองทำแบบฝึกหัด

กิจกรรมรวบยอด

๑.ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ เรื่อง คำวิเศษณ์

๒.นักเรียนศึกษาเรื่อง คำวิเศษณ์ เพิ่มเติม

๓.ครูนัดหมายนักเรียนในช่วงโมงถัดไป

ชั่วโมงที่ ๖ เรื่อง กิจกรรมเสริมเพิ่มทักษะ (เวลาที่ใช้ ๑ ชั่วโมง)

กิจกรรมนำสู่การเรียนรู้

๑. ครูสุ่มนักเรียนออกมาพูดทบทวนความรู้ที่ได้เรียน
๒. อาสาสมัครนักเรียนออกมาร่างมาตรฐาน
๓. ครูพูดทบทวนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอีกครั้ง

กิจกรรมพัฒนา

๑. อาสาสมัครนักเรียนออกมาพูดเกี่ยวกับร่างมาตรฐาน
๒. อาสาสมัครนักเรียนออกมาพูดเกี่ยวกับกิจกรรมในวันงานรื่นเริงของไทย
๓. อาสาสมัครนักเรียนออกมาพูดเกี่ยวกับคำกริยาในภาษาไทย ประโยค และคำวิเศษณ์
๔. ครูอธิบายความรู้เพิ่มเติมและเน้นย้ำความรู้ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๕. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนหน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง รื่นเริงเพลงร่า

กิจกรรมรวบยอด

๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๒. นักเรียนซักถามข้อสงสัยเกี่ยวกับเรื่องที่เรียนรู้
๓. ครูนัดหมายนักเรียนในชั่วโมงถัดไป (พระราชนิพนธ์กัจจของในหลวง)

๕. สื่อ อุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้

๕.๑ สื่อและอุปกรณ์

๑. นังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

๒. บัตรคำ

๓. แผนภูมิเพลงร่ามาตรฐาน

๔. ใบงาน เรื่อง ร่างชวนทัศน

๕. ใบงาน เรื่อง คำกริยาในภาษาไทย

๖. ใบงาน เรื่อง จดจำไว้คำวิเศษณ์

๗. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนหน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง รื่นเริงเพลงร่า

๕.๒ แหล่งการเรียนรู้

๑. ห้องสมุดโรงเรียน

๒. แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

๑๐.บันทึกการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ ๑

.....

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ ๒

.....

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ ๓

.....

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ ๔

.....

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ ๕

.....

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ ๖

.....

.....
(นางสาวทิพรสย์ ระโหลวาน) ครูผู้สอน

ผู้บันทึก

หน้า

ข้อเสนอแนะของหัวหน้าสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย (ตรวจสอบ นิเทศ ข้อเสนอแนะ รับรอง)
ความเห็นชอบและข้อเสนอแนะของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

.....
.....
.....

(.....)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

(...../...../.....)

ความเห็นชอบและข้อเสนอแนะของรองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารวิชาการ

.....
.....
.....

(.....)

รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารวิชาการ

(...../...../.....)

คำรับรองของหัวหน้าสถานศึกษา

.....
.....
.....

(.....)

ผู้อำนวยการโรงเรียน

(...../...../.....)

มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม

มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์

มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร

มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

มาตรฐานที่ 7 ผู้เรียนมีสุนทรีย์ สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี

มาตรฐานที่ 8 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา

เอกสารประกอบ

แนวทางการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๑. ผู้สอนนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

หลักพอเพียง ประเด็น	พอประมาณ	มีเหตุผล	มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี
เนื้อหา	สอดคล้องกับมาตรฐาน และท้องถิ่น	สอนบรรลุตามมาตรฐานและ ตัวชี้วัดมีลักษณะพึงประสงค์ ตามที่หลักสูตรกำหนด	วิเคราะห์หลักสูตร เนื้อหา ออกแบบและจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ได้ครบถ้วนตามสาระ
เวลา	ใช้เวลา ๖ ชั่วโมง จัด กิจกรรมให้เหมาะสมกับ ระดับและกระบวนการ เรียนรู้ของนักเรียน	ให้เวลาพอเหมาะกับการ วางแผนออกแบบประดิษฐ์ กระทง รวมทั้งร่วตามลำดับ ขั้นตอน ได้ถูกต้อง	วางแผนและกำกับการจัด กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เวลา เรียนตรงตามเวลาที่กำหนด
วิธีการจัดกิจกรรม การเรียนรู้	ใช้กระบวนการกลุ่ม/ กระบวนการปฏิบัติที่ สอดคล้องกับมาตรฐาน ตัวชี้วัดและวัยของผู้เรียน	เพื่อให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการ ทำงานกลุ่ม/ กระบวนการ ปฏิบัติส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์	วางแผนอย่างรอบคอบ ระมัดระวังในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ให้นักเรียนได้เรียนรู้ เต็มตามศักยภาพของตนเอง
แหล่งเรียนรู้	จัดให้นักเรียนใช้ห้องสมุด ในโรงเรียน ใช้แหล่ง เรียนรู้ในท้องถิ่นและชุมชน	เพื่อให้นักเรียน ได้ใช้แหล่ง เรียนรู้ที่อยู่ใกล้ตัว หาได้ง่าย ประหยัด และปลอดภัย	นักเรียนใช้แหล่งเรียนรู้ให้เกิด ประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว และชุมชน
สื่อ / อุปกรณ์	ใช้วัสดุ อุปกรณ์ที่มีอยู่ใน ท้องถิ่นในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ที่เหมาะสม และคุ้มค่า	เพิ่มมูลค่าของวัสดุ/ผลผลิต ต่างๆที่มีอยู่ในท้องถิ่นและ วัสดุเหลือใช้ที่สามารถนำ กลับมาใช้ใหม่ได้อีก	-จัดเตรียมและใช้สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่มีอยู่ในท้องถิ่น เพียงพอกับผู้เรียน -จัดทำใบความรู้ใบงานให้พร้อม ก่อนการจัดการเรียนรู้
การประเมินผล	ครูใช้เครื่องมือและวิธีการ วัดผลที่ถูกต้องเหมาะสม และสอดคล้องกับตัวชี้วัด	เพื่อตรวจสอบความรู้ความ เข้าใจและการพัฒนาการ เรียนรู้ของนักเรียนตามตัวชี้วัด	ใช้วิธีการวัดผลตามสภาพจริง และทุกคนมีส่วนร่วมในการ วัดผลสะท้อนผลการเรียนรู้ที่ กำหนดไว้และนำไป พัฒนาการเรียนรู้ครั้งต่อไปได้
ความรู้ที่ครู จำเป็นต้องมี	รอบรู้ เรื่องหลักสูตร เนื้อหา การประดิษฐ์กระทง การร่วม มีความรอบคอบในการวางแผน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับนักเรียน โดยใช้กระบวนการวัดและประเมินผลที่ หลากหลายตรงตามสภาพจริง		
คุณธรรมของครู			- ใช้หลักความยุติธรรม ความรับผิดชอบ การมีวินัยในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ - มีความขยัน ใฝ่สติปัญญาในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอน - มีความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม

๒. ผลที่เกิดกับผู้เรียนสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๒.๑ ผู้เรียนได้เรียนรู้หลักคิดและฝึกปฏิบัติ ตามหลัก ๓ ห่วง ๒ เงื่อนไข ดังนี้

	พอประมาณ	มีเหตุผล	มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี
หลักพอเพียง	นักเรียนได้ปฏิบัติงานเหมาะสมกับวัยและศักยภาพของตนเอง รู้จักเลือกใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่น มาจัดตกแต่งกระทงอย่างคุ้มค่ากับงบประมาณที่มีอยู่	ให้นักเรียนรู้จักการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ นักเรียนเกิดทักษะการทำงาน นักเรียนเกิดหลักคิดในการเลือกวัสดุที่ใช้ได้การตกแต่งกระทงอย่างมีเหตุผล	ภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง นักเรียนเรียนรู้การวางแผนการทำงานอย่างรอบคอบ ประหยัดและปลอดภัย
ความรู้	หลักในการจัดตกแต่ง ผลิตภัณฑ์ กระทง องค์ประกอบในการจัดตกแต่งกระทงและ กระบวนการจัดตกแต่งกระทง		
คุณธรรม	มีความขยัน อดทน รับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย มีความสามัคคี และประหยัดคอดออม		

๒.๒ ผู้เรียนได้เรียนรู้การใช้ชีวิตที่สมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงใน ๔ มิติ

ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

ด้าน องค์ประกอบ	สมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ			
	วัตถุ	สังคม	สิ่งแวดล้อม	วัฒนธรรม
ความรู้	รู้หลักในการจัดตกแต่งกระทงในรูปแบบต่างๆ และคุณสมบัติของวัสดุ เลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ที่มีในท้องถิ่นที่เหมาะสมกับการนำมาจัดตกแต่ง	เกิดการเรียนรู้การทำงานร่วมกันกับหมู่คณะ	เรียนรู้คุณสมบัติของวัสดุที่นำมาใช้ในการตกแต่งที่ไม่ก่อให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม และการจัดตกแต่งที่ถูกต้องเหมาะสมตามวิถีชีวิตวิถีโลก รื้อนได้เป็นอย่างดี	แลกเปลี่ยนแนวคิดในการออกแบบและการวางแผนการจัดตกแต่งกระทงต่างๆ ที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น ตลอดจนช่วยส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น
ทักษะ	เลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมืออย่างถูกต้องและถูกวิธี	ปฏิบัติงานร่วมกัน ตามบทบาทและหน้าที่ มีการแบ่งปันความรู้วัสดุ อุปกรณ์ในการทำงานร่วมกัน	เลือกใช้วัสดุ จัดตกแต่งที่ไม่ก่อให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม และลดปริมาณขยะ	จัดตกแต่งกระทงต่างๆ ที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น ตลอดจนช่วยส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น
ค่านิยม	เห็นคุณค่าของวัสดุในท้องถิ่นที่จะนำมาใช้จัดตกแต่งกระทงต่าง ๆ	เห็นคุณค่า เกิดความรัก ความสามัคคีมีความเอื้อเฟื้อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	เกิดจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	เกิดความตระหนักในการใช้วัสดุและผลิตภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นอย่างภาคภูมิใจ

แบบทดสอบก่อนเรียน - หลังเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง รื่นเรริงเพลงร่าวง รายวิชา ท ๒๒๑๐๒ ภาษาไทย ๔ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง

- ก. ร่าวงพัฒนามาจากการละเล่นพื้นบ้านที่เรียกว่า “รำโทน”
- ข. ครูเอื้อ สุนทรสนาน เป็นผู้ประพันธ์ทำนองเพลงลอยกระทง
- ค. ครูแก้ว อัจฉริยะกุล เป็นผู้ประพันธ์เนื้อร้องเพลงลอยกระทง
- ง. ครูเฉลิม เสวตศิลา เป็นผู้ประพันธ์ทำนองเพลงขอมาลี

๒. เครื่องดนตรีในข้อใดที่ใช้ประกอบร่าวง

- ก. โทน
- ข. รำมะนา
- ค. ฉิ่ง
- ง. ถูกต้องเฉพาะข้อ ก. และข้อ ข.

๓. “การร่ายรำทำเพลงด้วยท่าทางคึกคักตามจังหวะดนตรีพื้นเมือง” ข้อความนี้หมายถึงการแสดงในข้อใด

- ก. เซิ้ง
- ข. ฟ้อน
- ค. ระบำ
- ง. เต้น

๔. จากคำตอบในข้อ ๓. เป็นการแสดงของภาคใด

- ก. ภาคเหนือ
- ข. ภาคใต้
- ค. ภาคอีสาน
- ง. ภาคตะวันออก

๕. “การร่ายรำด้วยท่าทางกรีดกรายพร้อมกัน” ข้อความนี้หมายถึงการแสดงในข้อใด

- ก. เซิ้ง
- ข. ระบำ
- ค. เต้น
- ง. ฟ้อน

๖. “การแสดงที่ใช้ท่าฟ้อนรำ ไม่เป็นเรื่องราว มุ่งความสวยงามหรือความบันเทิง แสดงคนเดียวหรือหลายคนก็ได้” ข้อความนี้หมายถึงข้อใด

- ก. รำ
- ข. ฟ้อน
- ค. เซิ้ง
- ง. ระบำ

๗. ข้อใดมิใช่การละเล่น

- ก. ลิเก
- ข. หนังกลางแปลง
- ค. ลำตัด
- ง. หมอลำ

๘. ข้อใดมิใช่ประโยชน์ของโยกโยกโยก

- ก. ตีตีสี่เป่า
- ข. ร้องรำทำเพลง
- ค. จับระบำรำฟ้อน
- ง. น้ำพริกปลาทุ

๙. การฟ้อนเล็บ เป็นการแสดงของภาคใด

- ก. ภาคใต้
- ข. ภาคเหนือ
- ค. ภาคอีสาน
- ง. ภาคตะวันออก

๑๐. สำนวนไทยในข้อใดมีกริยาเรียง

- ก. ซ้อมมาขายไป
- ข. ซื้อง่ายขายคล่อง
- ค. ซ้อมวุ้นหนานา ซ้อมผ้าหน้าหนาว
- ง. ซ้อมดีกว่าซอมยืม

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน - หลังเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง รื่นเรึงเพลงรำวง รายวิชา ท ๒๒๑๐๒ ภาษาไทย ๔ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

๑. ง
๒. ง
๓. ก
๔. ค
๕. ง
๖. ข
๗. ข
๘. ง
๙. ข
๑๐. ข